

TALOUSARVION MUUTOSESITYS

VOUO 2025 (5 kk)	VARHAIS-KASVATUS	PERUSOPETUS	LUKIO	SIVITYSTOIMI HALLINTO	YHTEENSÄ
OPPIMISENTUEN UUDISTUS					
Ryhmäavustajat (2 ryhmäavustajaa)	27 000				
Erityisluokanopettaja (Sylvä ja Muistola)		31 000			
Erityisluokanopettaja (Sylvä)		31 000			
Erityisluokanopettaja (Äetsän koulu ja läntisen alueen alakoulut)		31 000			
Erityisluokanopettaja (MYK, pohjoisen alueen alakoulut)		31 000			
Erityisluokanopettaja (Muistolan koulu ja eteläisen alueen alakoulut)		31 000			
Erityisluokanopettaja (Varelius)		31 000			
Erityisopetus (Pehula)		12 000			
Koulunkäynnin ohjaajaresurssin lisäys (tuntien lisäys)		17 000			
Tuntikehityksen lisäys (tukiopetus, ryhmien jakaminen, erityisopetus)		30 500			
Lukion erityisopetuksen resurssin lisäys, tukiopetus ja ohjaus			27 000		
YHTEENSÄ	27 000	245 500	27 000		299 500
VOLYMMUUTOKSET					
Häijää Varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitajat (2 lastenhoitajaa)	49 500				
Luokanopettaja (Toukola, ryhmän jakaminen)		27 000			
Oppilaanohjausresurssi (Sylvä, tehostettu ohjaus)		6 000			
Lukio lisäryhmät (tuntikehitys)			61 000		
Lukio lisäryhmät ICT, leasing-laitteet			10 000		
Lukio lisäryhmät Servi kouluruokailu			18 000		
YHTEENSÄ	49 500	33 000	89 000		171 500
KOULUKULJETUKSET	10 000	240 000			250 000
MUUT					
Kesätoiminta (sivistyslautakunta) netto		15 000			
Kouluvalmentaja (MYK)		19 000			
Ylioppilaskokeen arvioinnin korvausperusteen muutos			16 000		
Sivistystoimen hallinto sijaistusjärjestelyt				60 000	
YHTEENSÄ		34 000	16 000	60 000	110 000
KAIKKI YHTEENSÄ	86 500	552 500	132 000	60 000	831 000

Perustelu toimialan nettomäärärahan muutokselle vastuualueittain

Perusopetus

Talousarviossa 2025 ei voitu huomioida loppuvuodesta 2024 hyväksyttyä perusopetuslain uudistusta. Laki tulee voimaan 1.8.2025. Osa lain pykälistä tulee voimaan 1.8.2026 eli ensi lukuvuosi on ns. siirtymäkausi. Lakiuudistus sisältää perusopetuksessa koko tuen järjestämisen uudistuksen (opetussuunnitelma, toimintakulttuuri, mitoitukset, kelpoisuudet jne.). Paikallinen opetussuunnitelman ja opetusjärjestelyjen valmistelu on aloitettu syksyllä 2024. Muutoksen aikataulu on kuitenkin tiukka ja selvittäviä tulkintoja (OPH, OKM) lakiin sekä opetussuunnitelmien perusteet on saatu vasta kevään 2025 aikana. Ensi lukuvuoden aikana henkilöstöä edelleen perehdytetään ja muutoksia viedään käytäntöön. Tässä vaiheessa ei siis voida vielä tietää lopullisia uudistuksen vaatimia lisäresurssitarpeita. Resurssia on varauduttava lisäämään tarvittaessa myös kesken lukuvuoden (esim. mitoituksen aiheuttamat muutokset). Tuen uudistus korvataan kunnille valtionosuuden perusosassa. Tätä valtionosuuden osuutta ei ole perusopetuksen tiedossa. Lakia on noudatettava kuitenkin täysimääräisesti riippumatta valtionosuuden kattavuudesta.

Perusopetuksen talousarvio vuodelle 2025 ei sisältänyt seuraavia resurssin lisäyksiä:

Erityisopetuksen resurssien lisääminen

- Erityisluokanopettaja x3 (Äetsän koulu ja läntisen alueen alakoulut, MYK ja pohjoisen alueen alakoulut, Muistolan koulu ja eteläisen alueen alakoulut) ryhmäkohtaisen tuen lakisääteinen mitoitus, oppilaskohtainen tuki, osittain kohdentuu lasten perusopetuksiin ylittäneisiin oppilaisiin)
- Vareliuksen koulu, erityisluokanopettaja (5.-6.luokkien erityisluokan jakaminen, lakisääteinen mitoitus)
- Sylvään koulu, erityisluokanopettaja (7.erityisluokan jakaminen, lakisääteinen mitoitus), erityisluokanopettaja (yhteinen Muistolan kanssa, ryhmäkohtaisen tuen lakisääteinen mitoitus)
- Pehulan koulun erityisopetuksen tuntikehys, 10 vvt (lakisääteinen ryhmäkohtaisen tuen mitoitus)

Tuntikehysten lisäykset

- Tuntikehykseen tehdään lisäyksiä liittyen tuen uudistuksen mitoituksiin ja oppimisen edellytyksiä tukeviin järjestelyihin (ryhmien jakaminen, jakotunnit, samanaikaisopetus, erityisopetus)
- Oppilaanohjauksen lisäresurssi (tehostettu ohjaus, oppilasmäärä, Sylvää): 20% oppilaanohjaajan resurssi
- Lisäksi on varattava tuen uudistukseen liittyen lisää tukiopetusresurssia
- Varauduttava mahdollisiin lisäyksiin myös kesken lukuvuoden (ryhmien jakaminen mitoituksesta, tukiopetustarve jne.)

Koulunkäynninohjaajaresurssi

- Oppilaiden tuen tarpeiden vuoksi (oppilaskohtainen tuki) joudutaan lisäämään resurssia.

Yhdysluokkien jakaminen

- Toukolan koulun suunnitellun yhden yhdysluokan jakaminen (oppilasmäärän muutos ta-laatimisen jälkeen), luokanopettaja
Näillä toimilla turvattiin se, että opetusta ei järjestetä liian suuressa yhdysluokassa (yli 25 oppilasta), turvaten oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt (tuen uudistus)

Kouluvalmentaja

- Perusopetus on hakenut vakanssin perustamista ja täyttölupaa kouluvalmentajan vakituiselle toimelle. Ensisijainen sijoituspaikka on Mouhijärven yhtenäiskoulu.
- Kouluvalmentajan tehtäväkuvaa ja toimintamallia on pilotoitu hankerahoituksella. Toimintamallin vaikuttavuus kouluhyvinvoinnin ja koululäsnäolon tukemiseen, kiusaamisen ehkäisyyn, ehkäisevään päihdetyöhön ja sekä kodin ja koulun yhteistyön vahvistamiseen on todennettavissa (esim. Hyvinvointiprofiilin kyselyt, koulupoissaolojen ja kiusaamisen vähentyminen).
- Kouluvalmentaja on oppilaiden arjessa läsnä päivittäin ja pystyy joustavasti tukemaan oppilaita sekä tekemään yhteisöllisyyttä ja kouluviihtyvyyttä tukevaa työtä. Toimintamallin ja resurssin jatko vaikuttavuuden vuoksi nähdään tärkeäksi ja muuta resurssia säästäväksi toimeksi. Kouluvalmentaja ei tee hyvinvointialueen toimijoiden tehtäviä, mutta tekee heidän kanssaan tarvittaessa yhteistyötä.
- Kouluvalmentaja tukee kouluun kiinnittymistä ja oppilaan koulunkäyntiä sekä koulun yhteisöllisyyttä. Vakanssia haetaan nyt määräaikaaisesti Mouhijärvelle. Palveluverkkoselvityksen yhteydessä sekä Sylvään ja Äetsän yhdistymisen yhteydessä on tarkasteltava uuden koulun tarve tälle työlle. Sylvään ja Äetsän yhdistymiseen on haettu hankerahoitusta koulunnuorisotyölle, joten vastaavia tehtäviä on mahdollista tehdä myös sen tehtäväkuvan kautta, jos rahoitus saadaan. Kouluvalmentajat ovat yleistyneet kouluissa valtakunnallisesti viime vuosina ja toimintamallilla on saatu hyviä tuloksia.
- Mouhijärven vanhempainyhdistys on jättänyt asiasta adressin ja oppilaskunta vetoomuksen kouluvalmentajan tehtävän säilyttämisen puolesta.

Kesätoiminnan toteutus

- Talousarviossa ei ollut säästötoimien vuoksi varausta vuoden 2025 koululaisten kesätoiminnalla. Sivistyslautakunta päätti 5.3.2025 (22§), että kesätoimintaa ei lakkauteta ja toiminta järjestetään myös kesäkuussa 2025.

Lukio

Oppimisen tuen laajennus

- Oppimisen tuki laajenee lukiokoulutuksessa 1.8.2025 alkaen. Tämä edellyttää resurssin lisäämistä oppimisen tukeen. Muutos tulee vaikuttamaan erityisopetuksen resurssiin (10 vuosiviikkotuntia), tukiopetustuntien lisäämiseen ja itsenäisen opiskelun ohjaamiseen. Lukiokoulutuksessa opetus painottuu aikavälille elokuu-tammikuu, kun abiturientit opiskelevat päivittäin.

Ylioppilastutkinnon kokeiden arvioinnin korvausperusteen muutos

- Lukion opettajille maksettava ylioppilastutkinnon kokeiden alustavan arvioinnin korvausperuste on muuttunut työehtosopimuksessa. Aiemmin kerran vuodessa maksettu korvaus tulee nyt maksettavaksi kuukausittain 1.8.2025 alkaen. Palkkakustannuksia siirtyy vuodelta 2026 maksettavaksi jo 1.8.2025 alkaen.

Lisäryhmä

- Lukioon ensisijaisesti hakeneita opiskelijoita on 93. Yleensä opiskelijoita aloittaa hieman enemmän kuin ensisijaisesti hakeneita. Lisäksi opiskelijamäärän kehitys on ollut lukuvuodella 2024-2025 myönteistä, ja syksyllä 2025 Vammalan lukiossa opiskelee arviolta 300 opiskelijaa. Taloussuunnitelmassa on huomioitu kolme aloittavaa ryhmää (noin 80 opiskelijaa), mutta opiskelijoiden määrästä johtuen työjärjestykset on tehtävä neljälle aloittavalle ryhmälle. Tämä lisää kustannuksia henkilöstökulujen, oppimateriaalien, opiskeluvälineiden ja ateriamenojen osalta.

Varhaiskasvatus

Esiopetuksen tuen uudistaminen

- Esiopetuksen tuen uudistaminen edellyttää riittävää resursointia ryhmässä toteutettaviin opetusjärjestelyihin ja tukimuotoihin. Todennäköisesti tuen resursointia tarvitaan vielä syksyllä lisää. Toimet, joille on jo haettu määräaikaiset täyttöluvut 1.8.2025-31.7.2026 -kaksi ryhmäavustajan tointa.

Häijään päiväkodin ylimääräinen ryhmä

- Häijään päiväkodin ns. ylimääräistä ryhmää ei ole mahdollista purkaa 1.8.2025 alkaen, niin kuin oli suunniteltu. Kevään varhaiskasvatushaun perusteella pohjoiselle alueelle tarvitaan edelleen ylimääräinen ryhmä, jotta varhaiskasvatuslain 520/2018 vaatiman henkilöstön ja lasten välinen suhdeluku voidaan toteuttaa. Häijään päiväkodin ylimääräisen ryhmän toimet (1 varhaiskasvatuksen opettaja, 2 lastenhoitajaa).

Sivistystoimen.hallinto

- Talousarviossa ei ole voitu huomioida talous- ja hallintopäällikön viranhoidon sijaistusjärjestelyistä aiheutuvia kustannuksia.

Selvitys toimenpiteistä ja keinoista, joita vastuualue ja toimialue ovat käyttäneet toiminnan sopeuttamiseksi

Sivistystoimen toimialueella on toteutettu vuoden 2025 talousarviovalmistelun yhteydessä talouden sopeuttamisen toimenpiteitä. Talouden sopeuttamistoimenpiteiden vaikutukset tulevat täysimääräisinä uuden lukuvuoden alkaessa 1.8.2025 lukien ja jatkuen vuodelle 2026.

Perusopetus

- Toimintaan tehtiin talousarvion yhteydessä jo hyvin kattavat leikkaukset (tuntijako, tuntikehys, muu resurssin leikkaus). Tästä syystä ei ole todennäköistä, että perusopetus pystyisi sopeuttamaan toimintaa ja saamaan säästöjä edelleen lisää kattaen koulukuljetusten ja tuen uudistuksen muutokset. Tuen uudistuksen lisärahoituksen (vos) tulisi kohdentua perusopetuksen opetusjärjestelyihin näkyvinä lisäyksinä nykyisiin resursseihin.

Lukio

- Lukiokoulutuksessa toimintaa on sopeutettu aiempina vuosina lukioverkkoratkaisun yhteydessä ja sen jälkeen. Sopeuttamistoimena on pyritty vahvistamaan lukion pito- ja vetovoimaa, ja lukiokoulutuksen opiskelijamäärä on hieman lisääntynyt viime vuonna.

Varhaiskasvatus

- Talousarvion laadinnan yhteydessä on jo tehty toimintaan kohdistuvia leikkauksia (viikonloppuhoidon siirtäminen kokonaan Ojansuun päiväkotiin, palveluverkon supistaminen; Harjukadun ryhmäperhepäiväkodin lopettaminen 31.7.2025, kahden perhepäivähoitajan eläköityessä vuoden 2025 aikana ei heidän tilalleen palkata uusia perhepäivähoitajia, kotihoidon tuen määrän vähentäminen).

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

- Yksikössä on talousarvion yhteydessä tarkasteltu mm. tilatarpeita, ja pohjoisella alueella nuorisotyössä on päätetty luopua nuorisotila Holvista, ja siirtää nuorisotoiminta yhtenäiskoulun yhteyteen. Samaan aikaan liikunta- ja nuorisopalveluille tulee kuitenkin uusia tilakustannuksia mm. MYK:n uuden liikuntasalin vuokrasta. Talvikaudella tulleet säästöt jääkenttien ja hiihtolatujen hoidosta joudutaan kohdentamaan valvontakamerajärjestelmien päivittämiseen ja liikuntapaikkojen akuutteihin kunnossapitotoimenpiteisiin.

Määrärahamuutoksen käsittelyvaiheet

Toimialatiimi; 14.5.2025

Lautakunta; 21.5.2025